

1989

jg 3-1

den Myerlese Koerier

Heemkundekring Myerle

Secretariaat: Kerkakkers 39 - 5731 BT Mierlo - Tel. (04927) 63 116

3e Jaargang Nr.1 april 1989

Uitgave van de leden van de
Heemkundekring "Myerle".

INHOUDSOPGAVE

Vrijheid van Godsdienst	5
De Saalemaaker	7
De Naasting van de Grote- of Parochiale Kerk in Mierlo 1798-1800	8
Gedicht	19
Mierlo Anno 1888	20
De Blaasbalckemaaker	22
Het Oude Gemeentehuis (2)	23
Een uniek project voltooid	30
Opschudding en vermaak in april 1910	32
Mierlo in de Middeleeuwen	36

VRIJHEID VAN GODSDIENST

Als reactie op het artikel welke H.Simons onder bovengenoemde titel publiceerde in de Myerlese Koerier 2e jaargang nr. 1 het volgende:

Aan het einde van dit artikel schrijft hij over de priesters van de abdij Tongerlo, welke in 1731 parochies bedienden, deze mochten blijven bedienen enz. enz..

Even verder:

Een mogelijke reactie op het verbieden van de dienst op het Hout in 1734 is het volgende voorval. In dat jaar beklagde n.l. de dominee van Mierlo zich bij het corpus over het feit dat enige jongelieden zijn kerkdienst hadden gestoord door de klokken te luiden en met stenen tegen het kerkdak te gooien.

Zover het boeiende verhaal van H.Simons.

Bij het inventariseren en het bestuderen van het parochieel archief zijn de volgende aantekeningen van pastoor Raphaël Engelen te voorschijn gekomen.
(inv. stuk 114)

De tekst van deze brief welke de pastoor als waarschuwing aan de parochiaren heeft voorgelezen geef ik hierbij letterlijk aan u door.

"Ick heb met leetwesen gehoort, dat onder den gereformeerden godsdienst op den kerkhoff, door jongens een groot geraes is gemaekt, het gene onverdraegelijk is. Daerom achte van mijn plicht te wesen. Eenijder ernstelijk te waerschouwe. Hun wel te waghten ten alle tijden en op alle plaetsen, besonders en principaelijk op den kerkhoff, of omtrent de kerk, onder den gereformeerden dienst, eenig geraes of getier te maeken, werdende de ouders uijtdrukkelijk versogt hunne kinderen te vermaenen, te castijden en sulckx scherpelijk te beletten, opdat sij in de boete geslaege, en tot regtveirdig exempel van andere gestelt sijnde, het selve, als het te laet sal zijn, niet en mogen beklaegen, en als dan van niemant verdienen beklaegt te worden".

Aldus, 29 maii 1735.

Rinie Weijts.

bron: Parochieel archief St.Lucia Mierlo.

*De Saalemaaker.
Uweigen dier, Vereist bestier.*

DE NAASTING VAN DE GROTE - OF PAROCHIALE KERK IN MIERLO 1798-1800

1. INLEIDING

De tijd van de Franse omwenteling en de Bataafse Republiek bracht ingrijpende wijzigingen op staatkundig en kerkelijk gebied. De Brabanders gingen deel uitmaken van het vrije volk der Bataven. De tijd van de generaliteit behoorde tot het verleden. Van wingewest werd men verheven tot een gelijkberechtigde provincie met een eigen bestuur en een eigen vertegenwoordiging in de Staten-Generaal. Op kerkelijk gebied werkte het beginsel van de vrijheid het sterkst door. De vrijheid van religie werd afgekondigd, waardoor een eind kwam op het verbod tot uitoefening van de Rooms-Katholieke godsdienst, en daarmee aan de tijd der schuilkerken en tevens aan allerlei willekeurige en onbillijke praktijken, waaronder de Rooms-Katholieken te lijden hadden gehad¹.

Voor de hervormde kerk², die opgehouden had heersende kerk te zijn, had dit verschillende consequenties. Eén van deze consequenties lag opgesloten in de Staatsregeling van 1798, doorgedreven met steun van de Brabanders, namelijk dat de staat de kerkelijke goederen - voornamelijk kerkgebouwen - die de overheid in de 16e en 17e eeuw in beslag genomen en ter beschikking gesteld had van de gereformeerde kerk, gelijkelijk over alle kerkgenootschappen moest verdelen. De municipaliteiten (gemeentebesturen) werden gelast een vergelijk te treffen³. Waar de Rooms-Katholieken opkwamen voor hun rechten op de kerk, hebben de hervormden op allerlei wijzen de afwikkeling gesaboteerd. Van de ongeveer 200 kerken en kapellen in Noord-Brabant, die in aanmerking kwamen voor restitutie, maar waarvan vele hele of halve ruïnes waren, werden er vóór 1801 ongeveer 110 aan de Rooms-Katholieken gerestitueerd⁴. In Mierlo werd de kerk wel gerestitueerd, doch ook hier waren de moeilijkheden legio en verliepen de onderhandelingen uiterst stroef. De begrippen naasten en restitutie worden door elkaar gebruikt, daarom een korte omschrijving. Naasten is het gebruik maken van een recht om eigenaar te worden van een onroerend goed tegen vergoeding. Restitutie is te omschrijven als teruggave of schadevergoeding.

2. EERSTE AKTIVITEITEN IN MIERLO

Na het in werking treden van de Staatsregeling nam de Mierlose municipaliteit direct aktie. De archiefstukken over deze periode vormen een soort dagboek. We zullen de archivalia in grote lijnen op de voet volgen.

Woensdag 6 juni 1798

's Avonds om 7 uur werden alle *Mansledematen* van de Gereformeerde gemeente Mierlo op het raadhuis ontboden om een vergelijk te treffen over de teruggave van de kerk en de pastorie. Ds. Wijnand van Drongelen liet zich niet overrompelen en vroeg 14 dagen uitstel. Daar de Municipaliteit had besloten deze zaak vlot af te werken, werd dit niet toegestaan. Met moeite kreeg de predikant één dag uitstel.

Donderdag 7 juni 1798

Weer 's avonds om 7 uur werden door de predikant de voorwaarden van Hervormde zijde aan de Municipaliteit kenbaar gemaakt, o.a. moest de inventaris aan de Hervormden toekomen en diende de pastorie, daar deze volgens de Hervormden een plaatselijk eigendom was, buiten de naasting blijven. Een eventuele uitkering diende in één termijn te worden uitgekeerd om *tot een ander godsdienstplaats te gebruiken.*

Vrijdagmorgen 8 juni 1798

De dominee kreeg de leden van de Municipaliteit op bezoek om de pastorie op te nemen. Vervolgens werd de provisor Hendrik Ponse gelast de sleutels van de kerk vóór drie uur op het raadhuis in te leveren, die dit weigerde. Bij gerucht vernam de predikant dat de Municipaleits-leden toch in de kerk waren geweest, waarbij gebruik werd gemaakt van de sleutel van het *Luyhuis*, waar zij voorts konden komen in kerk en choir, hebben loopers en haaken van de Smit me-
de genomen om zoo in de consistorie te komen, dog daar hebben zij niet kunnen inkomen. 's Avonds in vergadering bijeen besloot de Municipaliteit de waarde van het kerkgebouw en de pastorie vast te stellen op fl. 6.000,-- met inbegrip van de losse goederen zo van boeken, predikstoel, banken en al 't verdere dat de kerk en pastory behoort.

Zaterdag 9 juni en Zondag 10 juni 1798

Ponse meldde de predikant dat hij de deur in het koor van de kerk niet open kon krijgen (dit was de gebruikelijke ingang). Samen gingen zij op onderzoek uit en constateerden *moetende de deur van binnen vastgezet of vernagelt zijn, dus Geref. op Sondag den 10 Junij niet in staat zijn geweest om Godsdienst in de kerk te kunnen oeffenen*. De dominee raadpleegde Hendrik Meijer, Hendrik Ponse, Jacob Kern, Johannis Baumgarter, Willem Zandbergen en Hendrik July *alle ledematen, zijnde de meerderheid der Mierlosche gemeente* en reisde met Hendrik Meijer naar Den Bosch *om een advocaat te raadplegen, of het niet hoognodig was zich hierover aan het wetgevend lighaam volgens Staatsreglement te adresseren*⁵.

Maandag 11 juni 1798

Ook de Municipaliteit werkte door. Binnen de gemeente werden 1604 zielen geteld. Op basis van de getaxeerde fl. 6.000,-- kwam ieder toe drie gulden, dertien stuivers en 13 penningen. Alle Hervormden werden uitgenodigd op woensdag 13 juni 's morgens om 8 uur op het raadhuis te komen *ten eijnde ieder zijn quota in de begrootte somme van voors. kerk en ornamenten daar aan gehorende, en pastorijs huijsinge en aankleven van dien, te kunnen ontfangen*. Wanneer aan de oproep geen gehoor werd gegeven, werd aangenomen *dat dezelve daar voor niets pretenderen..* Duidelijke taal. De Municipaliteit wilde zo vlug mogelijk van die lastige Hervormden af!

3. REQUEST AAN HET WETGEVEND LICHAAM

Dinsdag 12 juni 1798

In Den Bosch aangekomen namen zij contact op met Mr. C. van Breugel, die adviseerde *ten allerspoedigsten een adres uijt aller naam aan het Wetgevend lighaam te maken*. Thuisgekomen vond de predikant de uitnodiging voor de volgende morgen!

Woensdag 13 juni 1798

De Vorster werd door Ds. Van Drongelen verzocht de Municipaliteit mede te delen *dat zij alle de handeligen van de Municipaliteit van Mierlo ten opzichte van de taxatie van Kerk, Kerkgebouw en verder kerkelijke goederen, zoals dezelve zedert dan 6 deezer maand Junij zijn geschied, niet anders considereeren als geheel en al wederrechtelijk en strijdig tegen den uijtdrukkelijke letter van de*

Staatsregeling. Dat zij daarom te raade zijn geworden om zig over die gansch wederregtelijke handelwijze te beklagen en adresseeren aan het Wetgevend lighaam en verwagten dat de Municipaliteit zig van alle verdere daaden en feitelijkheden inmiddels en hangende de deliberatien van het wetgevend lighaam zullen onthouden.

De Municipaliteit wist waar men aan toe was. Enige medewerking van Hervormde zijde was niet te verwachten.

Het request dat op deze dag door de advocaat werd ingezonden aan het Wetgeven Lichaam loog er eveneens niet om. Na eerst een overzicht te hebben gegeven van de stand van zaken, werd gesteld dat uit de gehele behandeling *eene partijdige, eigendunkelijke en geweldadige handelwijze van de zijde van het plaatselijk bewind van Mierlo doorstraalde.*

- Partijdig omdat de Municipaliteit geheel uit Rooms-Katholieken bestond en de heren niet bezig waren om een vergelijk te treffen tussen beide kerkgenootschappen, maar de Hervormden niet in de gelegenheid stelde rechtstreeks met de R.K. afgevaardigden te spreken.
- Eigendunkelijk daar de Hervormden niet in gelegenheid kregen deze zaak rustig te behandelen en tijd voor beraad te geven.
- Geweldadig o.a. door het sluiten van de kerk, waardoor de Hervormden niet in de gelegenheid waren kerkdiensten te houden.

De Hervormde gemeente van Mierlo wilde alleen een *vrije eigendommelijke plaats, hoe gering ook, te mogen behouden om haare godsdienst te kunnen uitoeffenen en zij te vreden zoude zijn, dat ze van de Roomsche gezindte het kerkgebouw zouden behouden, zelfs zonder uitkeering aan de Hervormde gem., mits aan haar maar in eigendom worde gelaten de Pastorij thans in huur bewoond wordende bij den Predikant- of wel dat zij daar voor aan de Gemeente als van ouds blijven betaalen de somme van sestig guldens voor huur, mits als dan alleen in het onverhoopt geval van brand, dezelve weder uijt de gemeentens kas worde opgebouwd. Als mede dat aan haar mogen volgen, de lossen stoelen, banken, tafels en boeken thans in de groote kerk bevonden wordende, en zoo veel van de Kerkelijke goederen en inkomsten, die vrij aanmerkelijk zijn, en voor zo ver die niet nationaal zullen verklaart worden, als noodig zijn zal tot onderhoud van de voors. Pastorije.*

Het Wetgevend Lichaam werd verzocht zich hierover uit te spreken.

4. NIEUWE POGING

Donderdag 28 juni 1798

De Municipaliteit ging uit een ander vaatje tappen. Het is beter vliegen te vangen met stroop dan met azijn! Op deze dag werd de predikant door de Vorster A. Swinkels verzocht aan de Municipaliteit *in geschrifte te communiceren en optegeven de wijze op welke en hoedaniglijk hij, en de verdere leeden der Gereformeerde Gemeente, meenden hoe de taxatie en naasting van het kerkgebouw zoude behooren te geschieden.*

Maandag 2 juli 1798

Ds. Van Drongelen schreef terug dat de zaak nu onder behandeling was van het Wetgevend Lichaam *en met gerust en bedaardheid desselfs beslissing tegemoet werd gezien.* Vriendelijk verzocht hij de kerk weer te openen en voortaan niet binnen 24 uur op het raadhuis te worden ontboden of op brieven te moeten reageren, maar een redelijke termijn van bijv. veertien dagen aan te houden, zodat de zaken grondig konden worden voorbereid. De dominee verklaarde zich bereid met de Rooms-Katholieken te onderhandelen.

Woensdag 4 juli 1798

In de Municipaliteitsvergadering werd de brief van de dominee besproken. Als een blad van een boom waren de heren omgeslagen. Op basis van de bereidwilligheid tot onderhandelen met de Rooms-Katholieken, werd de kerk weer geopend, met de toevoeging *dat nimmer door of van wegens de Municipaliteit eenige daad is gepleegd nog order gegeven om het plaatselijk kerkgebouw voor de gereformeerde te sluijten of te doen sluijten met verzekering dat gem. kerkgebouw ten diensten en gebruik van de Gereformeerde gemeente tot tijde en wijlen, dat de zaak ten principalen zal zijn beslist en afgedaan volkomendlijk is en werd vrij gelaaten.* Tevens trok de Municipaliteit de eerder gedane taxatie in. We waren weer terug bij af! In de ontboezemingen die de predikant van deze affaire opstelde, laat hij de wederlegging van de rol van de Municipaliteit bij het sluiten van de kerk voor diens rekening.

Donderdag 6 september 1798

De Eerste Kamer van het Vertegenwoordigend Ligchaam besloot naar aanleiding van het ontvangen request dit niet ontvankelijk te verklaren, immers de Municipaliteit had in de vergadering van 4 juli de goede wil getoond, door enerzijds de kerk te heropenen en de taxatie nietig te verklaren.

Dinsdag 18 september 1798

Op deze datum gaven *de Burgeren en Ingesetenen van het Rooms Catalicq gelooff binnen deeze gemeente aan de Municipaliteit van Mierlo te kennen dat het kerkgebouw van de voormalige Heerschende Kerk met de pastoriehuijsinge aan ons ingevolge voorn.de 6de Articul mag worden bezorgd en overgegeven.* Hierna volgden 13 bladzijden met namen van de ondertekenaars van het verzoek.

5. TAXATIE EN PLAN

In de vergadering van 25 september 1798 stelde de Municipaliteit het plan tot financiële afwikkeling van de naasting op. Het kerkgebouw werd door drie *neutrale deskundige leeden van onderschijden kerkgenootschappen* getaxeerd op 6518 gulden, 6 stuivers en 10 penningen. Op basis van 1556 Rooms-Katholieken tegen 26 Hervormden, kwam de Hervormden toe 118 gulden, 7 stuivers en 12 penningen. De pastorie werd getaxeerd op 2103 gulden, 6 stuivers en 10 penningen. Hier kwam de Hervormden toe 34 gulden, 15 stuivers en 8 penningen.⁶

De Municipaliteit had haar werk gedaan. Het wachten was nu op de reacties van de Rooms-Katholieken en de Hervormde kerkbesturen.

6. REACTIES OP HET PLAN

Van Rooms-Katholieke zijde werd akkoord gegaan met het plan van de Municipaliteit. De Hervormden konden bovendien zonder vergoeding beschikken over de lessenaar, preekstoel, banken, stoelen etc. Het Hervormde Kerkgenootschap berichtte de Municipaliteit dat zij *dat plan heeft geexamineerd en dat zij hetzelfde plan niet goedkeuren*, waarbij gerefereerd werd aan het ingediende request van de Hervormde kerkgenootschappen van de Stad en Meijerij van Den Bosch, waarin verzocht werd om verder explicatie Art 6 van de Additionele Artikelen van de Staatsregeling, waarin volgens de

Mierlose Hervormden *verscheide duisterheeden en twijffelagtigheden* voorkwamen. Zij wachtten eerst op een officiële reactie uit Den Haag, alvorens in te gaan op het voorstel van de Municipaliteit! Weer uitstel!

7. REQUEST VAN DE MUNICIPALITEIT

Met een gevoel van ontevredenheid moest de Mierlose Municipaliteit de regeerders in Den Haag ter kennis brengen dat het haar niet gelukt was *een minnelijk plan van schikkingen en vergelijk tusschen de onderscheijden gezindheden te treffen*. Nu werd een beslissing verwacht van het Vertegenwoordigend Lichaam. De Eerste Kamer nam op 22 augustus 1799 het besluit het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek de uitvoering op te dragen om de Gereformeerde gemeente te Mierlo te gelasten om binnen drie weken *met redenen bekleedde en met de noodige bewijzen gestaafde argumenten* op het plan van 25 september 1798 bij de Municipaliteit in te leveren en een wettelijke schikking overeen te komen met het andere kerkgenootschap *alles echter onverminderd de finaaale decisie van het Vertegenwoordigend Lichaam*. Duidelijke taal, de kaarten leken geschud!

De Hervormden bleven rustig en gingen weer uitgebreid op deze aanschrijving in. Uit een extract uit het register van de besluiten van de Eerste Kamer d.d. 13 februari 1800⁷ blijkt dat de Mierlose zaak daar weer aan de orde was. Het aangevoerde argument dat zowel de kerk als de pastorie *wettige en private Eygdommen* waren werd niet ontvankelijk verklaard. Binnen drie maanden diende *het plaatselijk kerkgebouw pastoryhuis met deszelfs baaten en lasten over te gaan aan het Roomsche gezind kerkgenootschap om te allen tijde onder het bezit, de beheering en het speciaal onderhoud van hetzelfde te blijven*.

Het decreet werd op 24 maart ontvangen. Voor 24 juni diende de zaak te zijn afgewerkt.

8. OVEREENSTEMMING

Daar de Rooms-Katholieken het meest gebaat waren met de oplossing namen zij op 10 juni 1800 schriftelijk contact op met de Hervormden, *ter volvoering van derzelve zoo onaangenaame als moeilijke zaak om eens eijndelijk de laatste hand, zoo zij hopen, daar aan te leggen, en Ul. bij deezen ten vriendelijksten aan te zoeken, om Ul. medewerkzaamheid tot uijtvoering van de Beveelen der Hoogst geconstitueerde Magt, waartoe gijl. even als wij, stiptelijk zijn gelast, te willen prasteeren.*

Ten overstaan van de schepenen Tomas Hendrik van der Putten en Hendricus van Stekelenborg werd op 16 juni 1801 een overeenkomst⁸ gesloten tussen dominee van Drongelen enerzijds en de R.K. afgevaardigden Simon van der Laak, Goord van den Broek en Albertus van Driel anderzijds *om alle oneenigheeden en verschillen betreffende de naasting uit den weg te ruimen, en met elkanderen in een bestendige vriendschap te leeven* werd overeengekomen dat de Grote- of parochiale kerk en de pastorie overging naar de Rooms-Katholieken *egter met deese verstande dat aen het protenstands kerkgenootschap zal worden overgegeven en ter hunnen dispositie zal staan den predicstoel en coperen lessenaar, daar aan gehegt, een tafel met twee banken no 1 en no 2, de bank of stoel van den Secretaris, en nog zes banken of stoelen, de doopvond, en kassier met de kerkboeken alles onder deesen, mids en expresse bepaling met opsig tot de Groote of Parochiale kerk alhier, dat die altijd is en blijft aan 't roomsch kerkgenootschap.*

Toen dit was vastgelegd stonden de Rooms-Katholieken de Hervormden toe hun diensten in de kerk voort te zetten met een opzegtermijn van R.K. zijde van acht dagen, terwijl de predikant tegen een vergoeding van f. 60,- per jaar de pastorie mocht blijven bewonen. De Hervormden zagen hierna af van het innen van enige bijdrage voortvloeiende uit de naasting.

9. NIEUWE KERK VOOR DE HERVORMDEN

Koning Lodewijk Napoleon besloot op 4 mei 1809 dat te Mierlo of te Geldrop *naarmate de Hervormden zulks verkiezen* een kerk kon worden gebouwd, *welke mede zal dienen voor die van Stiphout, en zal als dan de parochiekerk te Stiphout overgaan aan de Roomsche Katholijken*. Eerst in 1812 werd met de bouw van een kerk en pastorie (alles onder één dak) in Mierlo begonnen⁹. De Rooms Katholieken betrokken op 8 september 1818 de Mierlose kerk¹⁰.

10. CONCLUSIE

Ook uit deze studie blijkt weer dat de Municipaliteit weinig diplomatiek met de uitvoering van het 6e Artikel van de Additionele Artikelen van de Staatsregeling 1798 omsprong. De Mierlose Municipaliteit stond hierin niet alleen. Overal deden zich dezelfde situaties voor. De Hervormden voelden zich in een hoek gedrukt en streden voor hun vermeende recht. De plaatselijke- en landelijke overheid werd bedolven onder requesten. De Municipaliteiten, die toen vooral waren samengesteld uit Rooms-Katholieken vermengden hun eigen bestuurlijke taken met plaatselijke kerkelijke zaken. De Hervormden hadden hiervoor weinig begrip en trokken ten strijde! Veel hielp het niet, de kerken kwamen weer in Rooms-Katholieke handen, maar de zwakheid van de plaatselijke bestuurskracht werd dikwijls glashelder aangetoond. Gehoorzaamheid aan de overheid, betekende niet altijd dat men alles voor zoete koek moest aannemen!

VERANTWOORDING EN NOTEN

Voorzover niet anders aangegeven werd voor het schrijven van dit artikel gebruik gemaakt van het archief van de voormalige Hervormde gemeente te Mierlo, thans berustend bij de Evangelische Kerkengemeenschap te Geldrop. (Inventarisnr. 8: Stukken betreffende de overneming van het kerkgebouw te Mierlo door de R.K. gemeente).

1. Ds. H.J.F. Wesseldijk, *Het nieuwe Brabant III, Protestants Kerkelijk Leven*, ('s-Hertogenbosch 1955), pag. 111
2. Vóór 1795 werd gesproken van gereformeerden, tijdens de Bataafse Republiek en het Koninkrijk Holland werden de begrippen gereformeerd en hervormd door elkaar gebruikt. Na de Franse overheersing werd enkel nog van hervormden gesproken.
3. Aug. C.J. Commissaris, *Het nieuwe Brabant III, De Katholieken van 1795-1953* ('s-Hertogenbosch), pag. 9.
4. Commissaris, *De Katholieken*, pag. 10
5. Volgens de Staatsregeling van 1798 bestond het Vertegenwoordigend Lichaam uit de Eerste en Tweede Kamer. De Eerste Kamer bereidde de wetten en besluiten voor. De voorstellen van de Eerste Kamer moesten worden goedgekeurd door de Tweede Kamer, die slechts kon goed- of afkeuren. Bij afkeuring moest de Eerste Kamer het werk overdoen. (Dit komt zeer met de werking van ons huidige parlement overeen, met dien verstande dat onze huidige Tweede Kamer het meest lijkt op de bovengenoemde Eerste Kamer en in ons staatsbestel de wetsontwerpen voor het merendeel worden gemaakt door de regering). Een goedgekeurd voorstel kreeg kracht van wet. Een decreet van de Tweede Kamer was derhalve een decreet van het Vertegenwoordigend Lichaam. Het Uitvoerend Bewind was belast met de uitvoering van de wetten en besluiten van het Vertegenwoordigend Lichaam. Het kon niet zelf wetsvoorstellen indienen.

6. Streekarchivaat Peelland, Register van het verhandelde in de vergaderingen van de Municipaliteit van Mierlo 1794-1804, blz. 88 t/m 92;
7. Gemeente Archief Helmond, Familie Archief Wesselmah van Helmond, inv.nr. 1650, Stukken betreffende de naasting van de parochiekerk van Mierlo.
8. Zie noot 7.
9. H. van Bussel, Mierlo Sprokkelingen, pag. 9 en pag. 27.
10. P. Noordeloos, De restitutie der Kerken in den Franschen tijd, Nijmegen/Utrecht, 1937, blz. 515.

Belangstellenden voor de geschiedenis van de naasting van Sint Lambertus te Helmond worden verwezen naar een door mij geschreven artikel in het Historisch jaarboek 1988 van Helmond, "De Vlasbloem", pag. 69 t/m 98.

Mierlo-Hout, december 1988

Teus L. Korporaal

Wie was Koning
 Wie was Keyser
 Wie was bedelaar
 Wie was wyser

O groote God en Hemels
 Koning
 Bescherm ons hier in dese
 woning
 En geef ons zegen en gewin
 Breng ons hierna ten Hemel
 in.

Het is geen goud al dat er blinkt
 En geen fijn zilver dat er klinkt
 Gebruik den toessteen die nooit liegt
 Eer U de valsche schijn bedriegt.

Zolang het varken is op stal
 Zo baat het varken niet met al
 Maar als 't gekeeld is heeft men spek
 En zo zal het gaan met ieder vrek.

Grote vissen, kleine vissen
 Kleine vissen 't meest
 De groote eten de kleine op
 Zo is 't altijd geweest.

De vissies in de zee
 Die leven van mekander
 Zoo doen de mensen mee
 Den een leeft van den
 ander.

Bron: J. v. Lennep en J. ter Gouw 1867

MIERLO ANNO 1888

Dinsdag 18 september mocht onze geachte Burgervader den dag herdenken dat hij voor 25 jaar tot hoofd dezer gemeente werd benoemd. Wat de Ed. Achtb. heer M.N. Panken in dien tijd voor het welzijn onzer gemeente gedaan heeft, hoe hij de algemeene zaak wist te behartigen en in bijzondere gevallen een hulpvaardig raadgever was, valt niet in enkele woorden saam te vatten. Onze burgemeester leeft voor zijne gemeente en voor hare ingezetenen, en het is dan ook geen wonder, dat deze ingezetenen hun burgemeester als op de hand gedragen en blijde zijn zilveren feest vieren.

* * * * *

Dinsdag nacht 15 mei even voor 12 uur, ontstond alhier bij den kastelein, winkelier en herbergier W> Dijselblom in de Marktstraat of Beemsit een felle brand. De brandweer met den Ed. Achtb. Heer Burgemeester aan het hoofd was spoedig op de plaats des onheils en bood de beste hulp, zoodat ook het belendende werkhuis en beugelbaan dicht bij het woonhuis gespaard bleven. Ook had men enkele meubels etc. kunnen redden. Maar het ongelukkigste van alles is, dat een lief meisje van 8 jaar, Johanna, het dochttertje des huizes in de vlammen omkwam. Dit kind sliep boven en was wel door de meid gewekt, maar het schijnt door den rook bedwelmd, den weg niet hebben kunnen vinden en zoo haar

noodlottig einde gevonden te hebben.
 Oorzaak onbekend. Alles was zeer laag
 verzekerd zodat de eigenaar W.D. groote
 schade lijdt.

* * * * *

Mierlo-Hout. Schreven we in het voorjaar: "Uit
 de toebereidselen, enz. die er voor den bouw
 van het liefdegesticht alhier gemaakt worden
 is af te leiden, dat er iets nets verrijzen
 zal," - nu die bouw al meer en meer zijne
 voltooiing nadert, kunnen, neen, moeten we
 zeggen, dat hij onze verwachting verre over-
 troffen heeft.

De nette ornementeering in het voorfront, de
 rijke kleurschakeering der verschillende
 steensoorten, de juiste proportien, alles
 symetrisch en in overeenstemming maken het
 gebouw tot een juweeltje. Zeker, we zagen tal
 van grootere, ruimere liefdegestichten, maar
 een traaiier, een smaakvoller als dit liefde-
 huis, vonden we niet. De architect, de heer
 J.W. v.d. Putten te Helmond heeft alle eer van
 zijne schepping. We durven veilig ieder
 deskundigen raden: Ga u van de waarheid
 overtuigen. We feliciteren ZijnEd. van harte
 met zijn welslagen. Ook den heeren Heezemans
 en van Rooij, aannemers te Eindhoven, komt de
 lof toe, dat ze zich prompt van hunne taak
 kweten en het werk solied uitvoerden.

Bron: De Zuid Willemsvaart 1888.

De Blaasbalckemaaker.
Haald dooruw sucht, Uit God uw Lucht.

Het Oude Gemeentehuis (2)

Door de Burgemeester en Wethouders van Mierlo zal worden aanbesteed, een gedeeltelijke verbouwing van het Raadhuis te Mierlo, naar bestek en voorwaarden d.d. 1929*.

Volgens het bestek, dat ik niet helemaal zal overnemen, zal het werk bestaan in het bouwen van toiletten en het plaatsen van tochtdeuren in de bestaande gang.

En een doorgang naar nevenstaande woning, volgens bestek en tekening welke laatste niet in het archief aanwezig waren.

De inschrijfbiljetten moeten door de aannemer ondertekend en worden teruggezonden naar plaats van aanbesteding, het Gemeentehuis.

Van het al of niet gunnen zal binnen 8 dagen na de besteding, belanghebbende in kennis worden gesteld.

Na de verbouwing in 1930 ligt er op 10-6-1931 weer een suggestie klaar van de Gem.opzichter, of die ook verder uitgevoerd is heb ik niet kunnen nagaan.

Zie kopie 1

2
3
4
5
6

* Inv.nr. 283 Gemeente archief Mierlo

P. van den Berk.

ELECTRISCHE TIMMERFABRIEK

M. E. VERBRUGGEN - MIERLO

TIMMERMAN - TEL. No. 9 - AANNEMER

MIERLO, 8 Oct.

1932

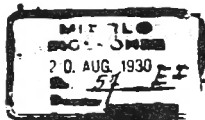

 Ondergetekende Martin Egidius Verbruggen
 verklaart bij ondertekening dezes te willen
 maken de verbouwing van het Gemeenhuis met
 doorgang en ^{van} nieuwe kasinde woning volgens
 bestek en tekening voor het E. d. h. Gemeente
 Bestuur van Mierlo voor de Som van
 Tweehonderd en vyftien tachtig
 gulden

Jepp 1105

De aanneemer
 M. E. Verbruggen

Dossier.G/EE.12.
No.24.

Mierlo 19 Augustus 1930

Aan Burgemeester en Wethouders
der gemeente MIERLO.

Ter toelichting van de in de Raadzaal aanwezige teekening, tot het aanbouwen en verbouwen van het Raadhuis, zij het mij vergund Uw College onderstaand overzicht te verstrekken van de aan de verbouwing verbonden onkosten.

Het aanbouwen van garderobe met toilet, trap w/c W.C., nieuwe ingang gang Raadhuis, verbingsdeur Raadhuis met kadaster en teekenkamer, nieuwe voordeur met lipesict, loketten in twee deuren, 1 deur tusschen keuken en woonkamer Concierge, beide kamers voor Gez. Ontvanger en Gez. opzichter behangen en van gordijnen en vloerbedekking te voorzien, opnieuw verven, diverse reparaties, te samen	f. 1700.--
Vloerbedekking Raadzaal en Secretarie	300.--
Communale telefoonverbindingen	200.--
Watervoorziening.	150.--

Totaal. f. 2350.--

De Gemeente-Opzichter.

Huuropbrenget Concierge	f. 150.--
" " " Gez. Woningbedrijf	75.--
" " " Gez. Electr "	100.--
" " " Gemeente Mierlo.	75.--

Totaal aan huur f. 400.--

Voor dagelijksch schoonhouden

kachels stoken en groote

schoonmaak aan loon. f. 234.--

Zuiveren huur, f. 166.--

GEMEENTE MIERLO.

No. 60 E.I.

ONDERWERP:
Schetssteekening.

MIERLO, 14 September 1930

(POSTVERZENDING NUMM.)

Eij dezen verzoeken wij Uw College beleefde
ter inzage toe te zenden de schetssteekening toegewezen
bij ons schrijven de dato 16 mei 1930 No.37 E.I.
Indien U wenscht zal deze wederom aan Uw College
worden toegezonden .

Burgemeester en wethouders van Mierlo,

De burgemeester,

De Secretaris.

Aan Heeren Gedeputeerde Staten van Noordbrabant
te
's-Hertogenbosch.

GEMEENTE MIERLO.

No. 247.E.I.

ONDERWERP:
Gunning verbouwing
Raadhuis.

MIERLO, 8 October

1930

Bijlagen:

Afweging op de realisatie van

Bij dezen deelen wij U mede, dat aan U is
gegrond het verbouwen van het raadhuis met bijkomende
werken volgens uwe inschrijving de dato 8 Oct. 1930.

Burgemeester en Wethouders van Mierlo,

De Burgemeester,

De Secretaris,

Den Heer M.E. Verbruggen
timmerman
Mierlo.

No. 64. E.I.

Proces-Verbaal van Aanbesteding.

Op heden den achtsten October 1900 dertig des Voormiddags om tien uur is door ons Burgemeester en Wethouders van Mierlo, ten raadhuis dier gemeente overeenkomstig bestek en voorwaarden de dato 1 October 1930 overgegaan tot aanbesteding bij inschrijving van :

het verbouwen van het raadhuis met bijkomende werken.

Na opening der ingekomen inschrijvingsbiljetten blijkt, dat is ingeschreven door:

Naam en voorl. der inschrijvers.	Woonplaats.	Bedrag der inschrijvingsom.
Lammers P.J.	Mierlo.	f 1400,-
Gerits Th.A.	"	1375,-
Lieshout van A.	"	1337,-
Winckel v.J.	"	1425,-
Roosjakkens J.	"	1280,-
Huijbregts P.	"	1324,-
Verbruggen M.	"	1185,-

Waarvan dit proces-verbaal is opgemaakt en geteekend.

Burgemeester en Wethouders van Mierlo,

De Secretaris,

Bovenstaande verbouwing van het raadhuis met bijkomende werken wordt gegund aan den laagsten inschrijver M. Verbruggen te Mierlo.

Mierlo, 8 October 1930.
Burgemeester en Wethouders van Mierlo,
De Burgemeester,

De Secretaris,

Dossier.G/BB.10.

No.13.

Mierlo 8 Juni 1931

Aan Burgemeester en wethouders
der gemeente M I E R L O.

Daar het dak van het Raadhuis in zeer slechten toestand verkeerd en deze niet door kleine reparaties is te verbeteren, stel ik Uw College voor de hier onder genoemde verbeteringen te doen aanbrengen;

Vervanging van opleggers door het aanbrengen van gordingen en het beborden van het geheele dak.

Het opnieuw dekken met verbeterde Holl.pannen en voraten.

Het uittimmeren van flinke bakgoten voor afvoer van het hemelwater.

Het maken van 2 kamertjes, door het plaatsen van houten schuttingen, voor het inrichten van archiefruimte ten behoeve der Secretarie en bedrijven.

Reparatie aan muren en spanten.

De kosten worden geraamd op f. 1000.-

De Gemeente-Opzichter

EEN UNIEK PROJECT VOLTOOID!

(Helmonds Schepenprotocol 1396 - 1500)

Met enige trots wil ik de lezers van deze kroniek erop wijzen dat de bewerking van maar liefst 8816 akten uit het algemeen schepenprotocol van Helmond over de periode 1396 - 1500 inmiddels is afgerond.

Hiermee is een stuk 15-eeuwse regionale historie weer wat dichterbij het onderzoekerspubliek gebracht!

Terecht mag gesteld worden dat het bewerkte aktemateriaal een duidelijk regionaal karakter heeft, want vanuit Deurne, Vlierden, Lierop, Someren, Asten, Miehlo, Stiphout, Nuenen, Son, Breugel, Aarle Rixtel, Beek en Donk, Bakel, Milheeze e.a. liet men in die periode akten passeren voor de Helmondse schepenbank.

Het leeuwenaandeel heeft uiteraard de stad Helmond zelf, maar de historische waarde voor de omliggende dorpen mogen we zeker niet onderschatten, omdat het hier om een periode gaat waarover in de meeste van genoemde dorpen geen schepenbankarchieven bewaard zijn gebleven!

De onderzoeker die geïnteresseerd is in de 15e eeuw kan menig historisch detail opsporen in dit materiaal.

De complete verzameling, getiteld "Collectie-BEIJERS", is gedeponeerd in de studiezaal van het gemeentearchief te Helmond en bestaat uit zo'n 25 oranje multibandjes (17-ringsformaat), waarin van elke akte een uitgewerkt resumé te vinden is, steeds volgens een vast

- patroon opgebouwd (waar mogelijk!) nl.:
- * de handelende partijen met hun familierelaties
 - * het handelingsobject (huis, stuk grond etc.)
 - * aard van de handeling
 - * alle veldnamen in hun kontekst
 - * alle belendende percelen of perceels-eigenaren
 - * de toegevoegde lasten (cijzen, renten, roggepachten)
 - * de betrokken getuigen (meestal schepenen)
 - * de datering

Naast de raadpleging van deze collectie multibandjes is het ook direkt mogelijk kopieën in te zien van alle originele akten, die allemaal gebundeld zijn in groene banden en eveneens aanwezig zijn in de genoemde studizaal.

Met deze bewerking is weer een nieuwe uitdaging gecreëerd of worden nieuwe perspectieven geopend voor hen die historisch onderzoek als iets fascinerends beschouwen!!!

LAAT DIT MATERIAAL NIET ONGEBRUIKT STAAN.....DAAR IS HET HISTORISCH GEZIEN TE RIJK VOOR!

Bovendien is het vermeldenswaard dat dit vrijwilligerswerk inmiddels na 1500 is gecontinueerd door een tweede vrijwilliger.

Het is belangrijk dat archieven uit deze periode ontsloten worden!

Henk Beijers,
Schijsdel.

OPSCHUDDING EN VERMAAK IN APRIL 1910

Twee Italianen bezochten Mierlo met een opmerkelijk vervoermiddel, een rollende ton.

Het was april 1910 en een ansichtkaart informeert over dit gebeuren.

De kaart is geadresseerd aan M. Sprengers (zoon van de postbode in Lierop), hij zat in de Rhetorica (d.i. 6e klas) van het klein seminarie te St. Michielsgestel.

Volgens Harry Knoops uit de Kerkstraat die deze kaart bezit en hem welwillend voor publicatie aan de Myerlese Koerier afstond is de afzendster mej. Liebregts.

De tekst luidt: "Deze twee wereldreizigers zijn verleden Dinsdag met hunne ton door Mierlo gekomen. Ik heb hen ook gesproken zij waren op het raadhuis geweest. Zij spraken Fransch en Italiaansch. Het zijn twee Italianen. Aan de ommezijde staat vermeld waar en wanneer zij hunne reis begonnen zijn. Zoals U ziet is het eene groote ton waarin zij ook hun baggage hebben en plaats kunnen nemen.

Er is ook een soort stoel in gemaakt die aan een ijzeren stang hangt en die toch in rust blijft ook al rolt de ton. Het was een heel aardig gezicht en ge begrijpt hoe het volk er naar kwam kijken.

Zij waren ook heel anders gekleed als ze hier afgebeeld staan. Zij leggen per dag drie à vier uren af. Zij verdienen kun kost met het verkoopen van ansichtkaarten en zij maken er goede zaken mee want in Tilburg hadden zij naar men zegt voor fl. 300,— kaarten verkocht. Zij zijn nu in Helmond en rollen dan verder over

Le Tour du Monde. — Zanardi Attilius et Vianello Eugène, les deux rois de la futaille et de la rue mondiale, partis de Venise le 20 juin 1909, avec une futaille fabriquée par eux-mêmes, accompliront le tour du monde en 12 ans.

Ils ont déjà visité le Nord de l'Italie, la Suisse, la France, l'Angleterre et la Belgique, parcourant ainsi en 6 mois 3790 km.

Die Reise um die Welt. — Zanardi Attilio und Vianello Eugen, die Könige der Tonne und der Landstrasse, sind seit 20 Juni 1909, von Venedig aus, unterwegs. Sie bereisen die Welt zu Fuss, mit einer von ihnen verfertigten Tonne in zwölf Jahren.

Bisher haben sie 3790 km in 6 Monaten zurück gelegt und Nord Italien, die Schweiz, Frankreich, England und Belgien durchlaufen.

De Reis rond de Wereld. — Zanardi Attilius en Vianello Eugène, de twee koningen van de ton en van den openbaren weg, uit Venetië vertrokken den 20 Juni 1909 met een ton door hen zelf vervaardigd, zullen de reis rond de wereld doen in twaalf jaar.

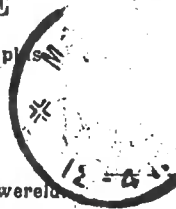
Zij hebben reeds het Noorden van Italië, Zwitserland, Engeland en België bezocht, aldus in zes maanden 3790 km. afleggend.

CARTE POSTALE

La futaille la plus élégante et la plus renommée du monde.

De sterlkste en beroemdste ton der wereld

Den Heere M. Sprengers
Major

Rhetorica

Seminarie

St. Michiels. Gestel

Roermond Duitschland in. Overigens hier geen nieuw de groeten van thuis en Mierlo schrijf ook nog eens".

get. (onleesbaar)

Hoe het is afgelopen met hun wereldreis is onbekend. Maar het volk van Mierlo heeft er nog dagen, misschien wel maanden over gesproken. Iets wat wij ons niet meer kunnen voorstellen.

En al deze informatie op een postkaartje, toch opmerkelijk.

Henk van der Vleuten

10 maart 1989

MIERLO IN DE MIDDELEEUWEN

Deel 2: De ridders Hendrik (Moedel) en Gosewijn Dickbier, heren van Mierlo.

De huidige grenzen van Mierlo zijn - los van de annexatie van Mierlo-hout bij Helmond - reeds in 1292 bepaald. In een oorkonde, gedateerd 27 juli 1292, wordt met medewerking van tien beëdigde personen de grensscheiding van Mierlo vastgesteld tussen hertog Jan van Brabant en "Henricks Dickbier van Mierle" die de heerlijkheid in leen had (1). Zoon en opvolger hertog Jan II van Brabant bekrachtigde 24 augustus 1296 deze grensbepaling en schonk aan de bewoners van het goed Mierlo vrijdom van belastingen. In 1300 kregen zij ook van de hertog het vrije gebruik op diens "gemeene gronden", land in gemeenschappelijk gebruik. Andere charters in relatie tot Mierlo stammen uit 1312 waarin Hendrik zijn vrije heerlijkheid aan de hertog van Brabant overdraagt om het vervolgens wederom in leen te ontvangen, nochtans zonder het hoog gerecht (wel lagere en middelbare rechtspraak) dat in 1397 aan de toenmalige ridder Hendrik (III) Dickbier is verpand (in leen gegeven). Hendrik (Moedel) Dickboier, dankzij het huwelijk met Agnes van Rode heer van Mierlo geworden, is vrijwel zeker identiek met Henricus de Mierle, aldus vermeld in het leenregister van Brabant uit omstreeks 1315. Hij had minstens zeven kinderen, van wie Goswinus (Goeswijn) de oudste

wordt genoemd en bovendien al zijn broers en zusters overleefd schijnt te hebben. Hij noemde zich afwisselend Gosewijn Mo(e)del en Gos. van Mierlo.

In 1316 was Goeswijn kapitteldeken van St. Oedenrode, in 1335 van St. Jan in Luik.

De kinderen van voornoemde Hendrik Moedel Dickbier keurden de overdracht van het patronaatsrecht en de tienden aan de Abdij van Tongerlo goed. De andere heerlijke rechten kwamen in het bezit van de oudste zoon Gosewijn, overigens pas na het overlijden van Hendrik van Langel (gehuwd met zijn zuster Catharina) en Hendrik (II) Dickbier, een jongere broer van Gosewijn.

Uit 4 mei 1335 dateert de in Brussel geschreven en bezegelde oorkonde, welke door redacteur Henk Simons wordt vermeld in: "d'n Myerlese Koerier", 2e jaargang, nummer 1, blz. 3-4. Van deze akte bestaat ook een latijnse versie.

Hertog van Lotharingen, Brabant en Limburg is intussen Jan III, die Mierlo heeft ingelost aan heer Goeswijn Dickbier, deken van Sint Jan in Luik.

Nog in hetzelfde jaar is onze kanunnik en kortstondige heer van Mierlo overleden en zijn alle rechten uit dankbaarheid en genoten weldaden jegens zijn familie gelegateerd - en door de leenheer hertog Jan bevestigd - aan Ott, heer van Cuyck en Heverle of Hoogstraten. In een akte uit 1347 noemt Otto van Cuyck zich nog heer van Mierlo ("villae nostrae de Mirle") en uit bewaard gebleven berichten kan worden opgemaakt dat hij na 1 april 1350 is overleden. Uit een oorkonde van

1350 is bekend dat Otto's erfgenamen de heerlijkheid nog enige tijd in bezit hielden en pas in 1356/57, tegelijk met de molens van Coll en Opwetten, hebben overgedragen aan de familie der vroegere heren, het geslacht Dickbier, te weten Jan Dickbier uit Den Bosch.

Het geslachtswapen der Bossche Dickbiers vertoont: 3 rode heiblokken in zilver. De Dickbiers die beleend werden met de heerlijkheid Mierlo namen dezelfde figuur als helmtken boven hun wapenschild, dat met drie molenijzers beladen was gebroken door een barensteen (2).

Een van de telgen uit dit geslacht was Wilhelmus Dickbier, die naam gemaakt heeft als zevende bestuurder van het klooster Mariënhage te Woensel bij Eindhoven. Hij overleed na een priorschap van ruim 40 jaar in zijn klooster in 1558 (3). In Mierlo was toen al een eind gekomen aan het bestuur der Dickbiers. Met het overlijden van Jan (IV) Dickbier in 1501 is met deze illustere familie uit de Meierij van Den Bosch de relatie tot Mierlo na ongeveer twee eeuwen en een tussentijdse onderbreking van ruim twee decennia dan voorgoed verbroken.

Heemstede

Hans Krol

Noten

(1) In extenso gepubliceerd door August Sassen, in: Taxandria, 1894, blz. 4-5.

(2) J>A> jolles, Het wapen van de familie Dickbier. In: Taxandria, 1934, blz. 131-134.

(3) Nieuw Nederlandsch Biografisch
Woordenboek. Deel 7, 1927, blz. 368-369.

Geraadpleegde literatuur

- Bussel, H. van. Mierlo; Sprokkelingen 1969.
- (Emstede, E.J.Th.A.M.). Bijdragen tot de geschiedenis van Mierlo. In: Mierlo; groei en ontwikkeling. 1963.
- Juten, G.C.A. De heerlijkheid Mierlo. In: Taxxandria, 1929, blz. 171-178.
- Lambrechts, P. Bijdragen tot de geschiedenis van Mierlo. In: Noordbrabantsche Almanak, 1891, blz. 457-476.
- Leefdael, Ph. baron van. "Beschrijving der Meijerij van 's-Hertogenbosch met eene inleiding en aantekeningen door jhr.mr.A.F.O. van Sasse van Ysselt",
- Sasse van Ysselt, A.F.O. van. Afbeeldingen van kerken, kasteelen en andere gebouwen in Oostelijk Noordbrabant door H.Spilman. 2e stuk. 's-Hertogenbosch, z.j. (1921).
- Sevens, Ant. De heerlijkheid Mierlo. In; Taxxandria, 1929, blz. 169-171, en blz. 217-221.
- Sevens, ant. De heerlijkheid Mierlo: grensscheiding. In: Taxandria, 1930, blz. 317-320.
- Spilbeeck, Waltman van. Bijdragen tot de geschiedenis van Mierlo; 2e reeks. In: Noordbrabantsche Almanak, 1892 blz. 611-629.

LIJST VAN HEREN VAN MIERLO UIT HET RIDDERLIJK GESLACHT DICKBIER

Voor 1292 - na 1315

Hendrik (I) (Moedel) Dickbier (gehuwd met Agnes de Rode).

Na 1315

Hendrik van Langel, echtgenoot van Catharina (Moedel) D.

Tot 1335

Hendrik (II) Dickbier, gezegd de Roover (Roovere, Roever) (1).

1335

Gosewijn (Moedel) Dickbier, kapitteldeken in Luik.

(1335 - 1356 cq. 1357

Otto van Cuyck en erfgenamen.).

1357 cq. 1357

Jan (I) Dickbier, vermoedelijk een zoon van Hendrik (II) D.

1374 - 1410

Hendrik (III) Dickbier, zoon van voorgaande en broer van Jan (II) D. (2).

1410 - 1429

Hendrik (IV) Dickbier, zoon van voorgaande.

1429 - 1438

Jan (III) Dickbier, broer van voorgaande.

1438 - 1485

Jan van Megen, zoon van Jan (III) Dickbier (3).

1485 - 1501

Jan (IV) Dickbier, neef van voorgaande.

Noten

- (1) Hendrik II Dickbier stierf in 1335 en niet in 1315 zoals abusievelijk vermeld in: H. van Bussel, Mierlo, blz. 40.
- (2) Jan (I) Dickbier (de Roovere) zou volgens minstens 2 verschillende bronnen (o.a. het leenregister) in 1374 zijn overleden, doch hoe valt dit te rijmen met een akte, gedateerd 25 april 1386, waarin ridder Jan de Roovere zijn rechten op zekere vennen en heiden in Mierlo opdraagt aan de ingezetenen van Mierlo (gepubliceerd in: Taxandria, 1894, blz. 45-46), waarin ook sprake is van zijn broer Diederik den Rover? In een andere oorkonde, van 29 juni 1386 wordt melding gemaakt van uitgifte van grond aan de bewoners door: "Ick, Hendrik Dickbier, heer van Mierlo". Met de als grondbezitter meer dan eens in de akten (1400, 1402) voornoemde ridder Jan de Roovere wordt mogelijk Jan (II) Dickbier bedoeld, broer van Hendrik (III) Dickbier, welke laatste sedert 1374 officieel beleend was met Mierlo, of was hij een neef van Hendrik? Konform het hertogelijk leenregister van Brabant was hij mijn inziens in géén geval "Heer van Mierlo", zoals foutief aangegeven in de "Inventaris van het oud archief der gemeente Mierlo; 1300 - 1811", 1964, blz. 3.

- (3) Door van Heemstede en van Bussel naar mijn mening ten onrechte aangeduid als een zoon van Jan (II) Dickbier. Zijn vader Jan (III) Dickbier was gehuwd met de erfdochter van het graafschap Megen. Deze zoon werd "bij doode Jans Dickbiers sijns vaders" 5 juli 1438 beleend met Megen en Mierlo.

Hij liet zich graaf Jan van Megen noemen. Met zijn bediende Herman van Kuyst maakte hij een pelgrimstocht naar Jerusalem, maar schijnt niet zeer vroom uit het Heilige Land te zijn teruggekeerd. Immers, beiden werden bij de Raad van Brabant aangeklaagd vanwege "sekere misgripen" tegen een familie Wytven. Zij werden veroordeeld tot betaling der proceskosten, 2000 ponden, en in zekere bewaring gesteld, tot deze voldaan zouden zijn. Bij vonnis van 28 mei 1465 zijn zij in vrijheid gesteld.

Eerst in 1485 is Jan Dickbier van Megen overleden en is de heerlijkheid Mierlo beleend aan zijn neef Jan (IV) Dickbier die een rustig leven moet hebben geleid. Megen was overigens al in 1469 verkocht aan Guy de Brimeu.